

Acta de la 42a sessió del Consell Català d'Estadística

Data: 10 d'octubre de 2023

Horari: d'11.00 h a 12.50 h

Lloc: sessió híbrida, presencial a la Via Laietana, 60, i també en línia.

Hi assisteixen:

Sra. Guadalupe Gómez Melis
Sr. Josep Ma. Vilarrúbia Tàpia

Sra. Marta Curto Grau

Sr. Xavier Cuadras Morató
Sr. Pere Puig i Casado
Sr. Jaume Garcia Villar
Sr. Jordi Cuadros Margarit
Sra. Glòria Mateu Figueras
Sr. Antoni Meseguer i Artola
Sr. Carles Comas Rodríguez
Sr. Joan Carles Martori i Cañas

Sra. Carme Ruiz i Viñals
Sr. Toni Mora Corral
Sr. Salvador Guillermo i Viñeta
Sra. Marta Sanz-Solé
Sr. Moisès Bonal i Ferrer
Sra. Irene Galí Magallón
Sr. Jordi Oliveres i Prats
Sra. Montserrat Feliu Roig
Sra. Meritxell Borràs i Solé

Sr. Jordi Muñoz Mendoza
Sra. Cristina Rovira i Trepà

Sr. Josep Sort i Ticó

Sr. Josep Anton Mundó Balcells

Presidenta del Consell Català d'Estadística
Vicepresident del Consell Rector del Sistema Estadístic de Catalunya
Vicepresidenta del Consell Rector del Sistema Estadístic de Catalunya
Director de l'Idescat, que actua com a secretari
Universitat Autònoma de Barcelona
Universitat Pompeu Fabra
Universitat Ramon Llull
Universitat de Girona
Universitat Oberta de Catalunya
Universitat de Lleida
Universitat de Vic-Universitat Central de Catalunya
Universitat Abat Oliba CEU
Universitat Internacional de Catalunya
Foment del Treball Nacional
Institut d'Estudis Catalans
PIMEC
CCOO
Associació Catalana de Municipis i Comarques
Federació de Municipis de Catalunya
Directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades
Director del Centre d'Estudis d'Opinió
Subdirectora general de Producció i Coordinació de l'Idescat
Subdirector general d'Informació i Comunicació de l'Idescat
Subdirector general d'Administració i Serveis Generals de l'Idescat

També hi assisteix com a convidat el Sr. Ernest Pons Fanals, president de la Societat Catalana d'Estadística.

S'han excusat d'assistir-hi:

Sr. Josep M. Oller i Sala	Universitat de Barcelona
Sr. Pedro Delicado Usero	Universitat Politècnica de Catalunya
Sr. Josep M. Mateo i Sanz	Universitat Rovira i Virgili
Sr. Josep Manuel Fandiño i Crespo	UGT
Sr. Leopoldo Gay Montalvo	Organització de Consumidors i Usuaris de Catalunya
Sra. Míriam Moysset i Gil	Directora de l'Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya

Ordre del dia

1. Lectura i aprovació, si escau, de l'acta de la sessió del 5 d'octubre de 2022.
2. Informe del director de l'Institut d'Estadística de Catalunya.
3. Informe sobre la tramitació de la Llei del Pla estadístic de Catalunya 2023-2028 i deliberació sobre la declaració del Consell Català d'Estadística al respecte.
4. Informe de la presidenta sobre la regulació legal del Consell Català d'Estadística i possibles modificacions.
5. Informe sobre el compliment del Programa anual d'actuació estadística per a l'any 2022.
6. Proposta del Programa anual d'actuació estadística per a l'any 2024.
7. Informe i aprovació, si escau, del dictamen elaborat per la Comissió de Treball del Consell Català d'Estadística sobre la proposta del Programa anual d'actuació estadística per a l'any 2024.
8. Torn obert de paraules.

Desenvolupament de la sessió

A la Via Laietana 60 i, també, en sessió en línia, a les 11.00 hores en segona convocatòria del 10 d'octubre de 2023, amb assistència de les persones abans esmentades, es reuneix el Consell Català d'Estadística (en endavant, Consell) en sessió anual ordinària, per tal de tractar els temes assenyalats en l'ordre del dia de la convocatòria.

Guadalupe Gómez Melis, presidenta del Consell, obre la sessió i dona la benvinguda als assistents i excusa l'absència dels membres que no poden assistir a la reunió.

La presidenta dona una benvinguda especial als cinc nous membres del Consell i agraeix la feina feta per les persones que substitueixen: el Sr. Josep Ma. Vilarrúbia Tàpia, vicepresident del Consell Rector del Sistema Estadístic de Catalunya, en substitució del Sr. Jordi Cabrafiga Macias; la Sra. Glòria Mateu Figueras, representant de la Universitat de Girona, en substitució del Sr. Santiago Thió i Fernández de Henestrosa; la Sra. Irene Galí Magallón, representant de CCOO, en substitució del Sr. Daniel Garrell i Ballester; la Sra. Míriam Moysset i Gil, directora de l'Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya, en substitució del Sr. Jaume Massó i Cartagena; i, Sr. Josep Anton Mundó Balcells, subdirector general d'Administració i Serveis Generals de l'Idescat, en substitució de la Sra. Mercè Perelló i Jané.

La presidenta informa que la sessió coincideix amb el Dia Internacional de les Dones en Estadística i Ciència de Dades.

1. Lectura i aprovació, si escau, de l'acta de la sessió del 5 d'octubre de 2022

La presidenta dona pas a la lectura i aprovació de l'acta de la reunió anterior, que ha estat comunicada amb anterioritat als membres del Consell.

El secretari del Consell informa que no se n'ha rebut cap esmena.

El Consell dona conformitat a l'acta número 41, corresponent a la sessió del Consell del 5 d'octubre de 2022, i sense que cap dels presents hi faci cap altra observació, s'aprova l'acta per unanimitat.

2. Informe del director de l'Idescat

La presidenta dona la paraula al director de l'Idescat perquè presenti el seu informe amb les actuacions més destacades que l'Institut ha dut a terme des de la darrera reunió ordinària del Consell, celebrada el 5 d'octubre de 2022.

El director presenta el seu informe, que es pot consultar al document PPT que acompanya aquesta acta i que és consultable a la pàgina web del Consell.

El Sr. Josep Ma. Vilarrúbia Tàpia, vicepresident del Consell Rector del Sistema Estadístic de Catalunya, felicita la feina feta pel personal de l'Idescat i valora les eines que aproximen l'estadística oficial tant als investigadors com als usuaris en general, sobretot aquelles que en faciliten la difusió perquè l'Idescat és un organisme clau per a molts sectors del país. Afegeix que des del Departament d'Economia i Hisenda s'ha posat molt d'èmfasi en el fet que l'Idescat disposi d'una bona web i es congratula que s'estigui avançant positivament en millorar-la i encoratja tots els membres del Consell per tal que provin i opinin sobre el nou visor de dades que s'està desenvolupant per accedir a les dades estadístiques.

La presidenta dona el Consell per informat sobre l'activitat de l'Idescat presentada pel seu director i reitera l'agraïment al personal de l'Idescat per la gran tasca realitzada en tots els àmbits en què treballen.

3. Informe sobre la tramitació de la Llei del Pla estadístic de Catalunya 2023-2028 i deliberació sobre la declaració del Consell Català d'Estadística al respecte

La presidenta dona la paraula al director de l'Idescat perquè informi de la tramitació de la nova Llei.

El director inicia la seva intervenció recordant que el Consell va aprovar un dictamen sobre el Projecte de Llei del Pla estadístic de Catalunya 2023-2028 el 4 d'octubre de 2021, una acció que permetia començar la seva tramitació que es va desenvolupar durant l'any 2022. En aquell any, el Govern va aprovar la proposta de projecte de Llei el 29 de març i en va demanar la tramitació pel procediment d'urgència. La proposta va ser admesa a tràmit pel Parlament de Catalunya el 5 d'abril i l'11 de maig ja es va celebrar el debat de totalitat en el que cap grup parlamentari va presentar esmenes, ni tampoc durant el període per presentar-ne, que va finalitzar el dia 5 de juliol. La ponència per elaborar l'informe es va nomenar el 13 de juliol i l'informe d'aquesta es va aprovar en comissió parlamentària l'11 d'octubre. Finalment, la proposta de projecte de Llei es va debatre i votar en el Ple del Parlament del 19 d'octubre on va resultar finalment rebutjada. Des de llavors, els programes d'actuació estadística anual continuen sent pròrroques del Pla estadístic anterior.

La presidenta constata l'anomalia de no poder comptar amb una nova Llei perquè la proposta presentada recull novetats que millorarien l'estadística oficial de Catalunya. Per aquest motiu proposa adreçar una declaració del Consell al Govern i als grups parlamentaris per urgir-ne l'aprovació. Tot seguit fa lectura de la declaració proposada que prèviament havia estat publicada a la pàgina web de la reunió.

DECLARACIÓ DEL CONSELL CATALÀ D'ESTADÍSTICA

El Consell Català d'Estadística, en la seva reunió ordinària del 10 d'octubre de 2023, aprova la declaració següent, a proposta de la seva presidenta: Manifestem la nostra preocupació per la no aprovació per part del Parlament de Catalunya (Ple de 19 d'octubre de 2022) del Projecte de Llei del Pla estadístic de Catalunya 2023-2028 i de modificació de la Llei 23/1998, de 30 de desembre, d'estadística de Catalunya. El projecte esmentat comptava amb els dictàmens favorables del Consell Català d'Estadística i de la Comissió d'Economia i Hisenda del mateix Parlament de Catalunya. Aquest fet ha comportat la pròrroga del Pla estadístic de Catalunya 2017-2020 per quarta vegada, i consegüentment ha impedit el desenvolupament dels nous

objectius, orientats a millorar la coordinació del Sistema estadístic de Catalunya i la qualitat de la informació estadística, així com a optimitzar l'aprofitament de la informació disponible i ampliar l'accés a les dades i llur reutilització. Demanem als representants polítics del nostre país que assoleixin els acords necessaris que permetin l'aprovació de la llei esmentada per part del Parlament de Catalunya al més aviat possible, de manera que es pugui dotar l'Idescat i la resta del Sistema estadístic de Catalunya d'aquestes eines més potents i eficaces.

En primer lloc, intervé la Sra. Marta Sanz-Solé, representant de l'Institut d'Estudis Catalans, per demanar que s'expliqui el motiu pel qual el Parlament havia rebutjat la proposta. La presidenta i el director informen que el rebuig no va ser tant a l'articulat sinó fruit d'un conflicte polític aliè al tema: la proposta va ser la primera a arribar al Ple del Parlament després de la dissolució del govern de coalició i els grups parlamentaris van optar per aplicar estratègies de bloqueig al respecte.

El Sr. Josep Ma. Vilarrúbia Tàpia, vicepresident del Consell Rector del Sistema estadístic de Catalunya, com a secretari general del Departament impulsor de la proposta de llei, puntualitza que el resultat de la votació va ser per l'abstenció de Junts i la CUP, els vots en contra de la resta de grups parlamentaris i els vots a favor d'ERC. Conclou que manifesta el seu suport a la declaració proposada per la presidenta i afegeix que la intenció del Departament d'Economia i Hisenda és tornar a presentar la proposta de llei, tot i que encara s'està estudiant la forma legal per fer-ho atès que entre altres coses caldrà modificar-la perquè els partits puguin canviar el sentit del seu vot.

El Sr. Moisès Bonal i Ferrer, representant de PIMEC, expressa que el fet de la no aprovació de la proposta per part del Parlament mostra la poca importància que se li dona a l'estadística oficial. El Sr. Pere Puig i Casado, representant de la Universitat Autònoma de Barcelona, demana si s'ha decidit quin recorregut tindria la declaració que es proposa, en el sentit de difondre una nota de premsa als mitjans o similar. La presidenta li respon que no hi ha res decidit al respecte perquè abans que res volia saber l'opinió del Consell. Jordi Oliveres i Prats, representant de l'Associació Catalana de Municipis i Comarques, opina que la declaració s'ha d'adreçar als representants polítics i no a la societat, ja que fer públic el conflicte implicaria entrar en un terreny polític que cal evitar. Finalment, també demana eliminar els dos adjectius finals del text de la proposta perquè no aporten res de substantiu.

El Consell Català d'Estadística aprova per unanimitat dels assistents la declaració proposada per la presidenta, amb l'esmena de supressió de l'expressió "més eficaces i potents" de la darrera frase, i encarrega al secretari del Consell que trameti el text de la declaració al Govern i als grups parlamentaris.

4. Informe de la presidenta sobre la regulació legal del Consell Català d'Estadística i possibles modificacions.

La presidenta proposa revisar la composició i les funcions del Consell. Recorda que el Consell està regulat per la Llei 23/1998, de 30 de desembre, d'estadística de Catalunya, i que en aquests vint-i-cinc anys d'història l'estadística, la societat i el país han canviat molt i potser és hora de revisar-ne la composició i les funcions. El Consell potser ja no inclou tots els agents socials i les persones expertes que caldria i posa com exemple la possible incorporació d'un representant de la Societat Catalana d'Estadística. D'altra banda, també proposa que es podria aprofitar l'avinentesa per limitar el nomenament del/de la president/a del Consell. La presidenta informa que els canvis no caldria tramitar-los modificant la llei sinó que es poden tramitar a través d'un decret, la qual cosa simplificaria molt el procediment a seguir. Per això proposa crear una comissió de treball, presidida per ella mateixa, que analitzi aquest tema i pugui fer una proposta al Consell per ser debatuda.

La Sra. Marta Sanz-Solé, representant de l'Institut d'Estudis Catalans, considera positiu actualitzar aquest consell en paral·lel a l'evolució de la societat. Posa com a exemple la irrupció de la intel·ligència artificial o altres noves tecnologies que tinguin influència en l'estadística, i comenta que haurien de comptar amb algú en el Consell que en sigui expert. En relació amb el cas posat per la presidenta d'incloure un representant de la Societat Catalana d'Estadística considera que hi ha el perill de crear un desnivell de representació respecte d'altres societats científiques. Posa com exemple, que l'Institut d'Estudis Catalans que ella representa conté moltes societats filials científiques i ja tenen canalitzada, a través de l'Institut, la seva representació al Consell.

El Sr. Jordi Oliveres i Prats, representant de l'Associació Catalana de Municipis i Comarques, opina que també caldrà reflexionar sobre quines empreses públiques convindria considerar perquè s'impliquin en la governança de l'estadística oficial de Catalunya. Posa com a exemple a dos organismes molt potents des del punt de vista de les dades com són l'Institut Català de la Salut i el Consorci Administració Oberta de Catalunya. El Sr. Pere Puig i Casado, representant de la Universitat Autònoma de Barcelona, proposa que també es consideri la integració d'empreses del sector privat. D'altra banda, també proposa en relació amb la limitació del mandat de la presidència que el/la president/a sortint continuï com a vocal del Consell durant un any addicional.

El Sr. Jaume Garcia Villar, representant de la Universitat Pompeu Fabra, intervé per dir que també és important que es revisi quines han de ser les funcions del Consell sobretot pel que fa a la governança del Sistema estadístic de Catalunya perquè el seu paper hauria de ser crucial. Posa com a exemple d'aquest paper en la governança el dictamen aprovat en el punt de l'ordre del dia anterior, i argumenta que hauria estat preferible que la resposta del Consell s'hagués produït de forma immediata i no un any després del rebuig de la proposta de llei perquè l'impacte hauria sigut més gran.

La Sra. Carme Ruiz i Viñals, representant de la Universitat Abat Oliba CEU, clou les intervencions per expressar el seu suport a la iniciativa i per recordar que fa temps que es parla entre membres del Consell d'efectuar aquests canvis.

Tots els presents es mostren favorables a crear la comissió de treball que proposa la presidenta i es demana que, en primer lloc, que qui en vulgui formar part ho comuniqui per correu electrònic a la presidenta i al secretari del Consell abans de finalitzar el mes d'octubre de 2023.

5. Informe sobre el compliment del Programa anual d'actuació estadística per a l'any 2022

La presidenta dona la paraula a la subdirectora general de Producció i Coordinació de l'Idescat, la Sra. Cristina Rovira i Trepal, per tal que informi del compliment del Programa anual d'actuació estadística (en endavant PAAE) per a l'any 2022, la documentació del qual ha estat distribuïda amb anterioritat als membres del Consell.

La subdirectora general presenta l'informe, que es pot consultar al document PPT que acompanya aquesta acta i que és consultable a la pàgina web del Consell.

Finalment, el Consell es dona per assabentat de l'informe sobre l'execució del PAAE 2022 presentat per l'Idescat.

6. Proposta del Programa anual d'actuació estadística per a l'any 2024

La presidenta demana al director de l'Idescat que informi sobre el nou PAAE per a l'any 2024 i que el Govern haurà d'aprovar abans del 31 de desembre de 2023. La documentació ha estat distribuïda amb anterioritat als membres del Consell.

El director presenta la proposta, un resum de la qual es pot consultar al document PPT que acompanya aquesta acta i que és consultable a la pàgina web del Consell.

Una vegada finalitzada la intervenció del director, la presidenta del Consell agraeix la proposta de Programa presentada.

7. Informe i aprovació, si escau, del dictamen elaborat per la Comissió de Treball del Consell Català d'Estadística sobre la proposta del Programa anual d'actuació estadística per al 2024

La presidenta obre aquest punt de l'ordre del dia donant les gràcies als membres de la comissió de treball que ha elaborat el dictamen previ no vinculant sobre el projecte de PAAE 2024 que es va constituir el 6 de setembre de 2023 presidida per ella i que ha estat formada pels membres del Consell següents: el Sr. Jaume Garcia Villar, representant de la Universitat Pompeu Fabra, el Sr. Joan Carles Martori i Cañas, representant de la Universitat de Vic-Universitat Central de Catalunya, el Sr. Toni Mora Corral, representant de la Universitat Internacional de Catalunya, i el Sr. Ernest Pons Fanals, representant de la Societat Catalana d'Estadística, que ha actuat en qualitat d'expert extern. La presidenta fa extensiu l'agraïment al personal de l'Idescat per haver proporcionat tota la informació que els ha estat requerida.

La presidenta fa un resum del contingut del dictamen, que prèviament ha estat distribuït als membres del Consell –que es pot consultar al document PDF que acompanya aquesta acta i que és consultable a la pàgina web del Consell–, i el sotmet a la seva consideració.

El Consell aprova el dictamen elaborat per la Comissió de Treball relatiu a la proposta de PAAE 2024 que es presentarà al Consell Rector del Sistema estadístic de Catalunya perquè l'aprovi.

8. Torn obert de paraules

Sense més intervencions, la presidenta del Consell dona per acabada la reunió a les 12:50 hores, i agraeix l'assistència a tothom.

Acords

- 1- Aprovació de l'acta número 41 de la sessió del Consell celebrada el 5 d'octubre de 2022.
- 2- Aprovació de la declaració relativa a la tramitació del Projecte de Llei del Pla estadístic de Catalunya 2023-2028 proposada per la presidenta, amb les esmenes acordades, i l'encàrrec al secretari perquè la faci arribar al Govern i als grups parlamentaris.
- 3- Aprovació de la creació d'una comissió de treball que prepari una proposta que actualitzi la composició i les funcions del Consell Català d'Estadística.
- 4- El Consell es dona per assabentat de l'informe sobre el compliment del PAAE 2022.
- 5- Aprovació del dictamen elaborat per la comissió de treball sobre el PAAE 2024.

La presidenta aixeca la sessió, de la qual, com a secretari, estenc aquesta acta.

Vist i plau

Guadalupe Gómez Melis
Presidenta del
Consell Català d'Estadística

Xavier Cuadras Morató
Director de l'Idescat
Secretari del Consell Català d'Estadística